

Skrīveru novada pašvaldība

Skrīveru pagasta teritorijas plānojuma 2006.-2018. gadam monitoringa ziņojums

2014

Skrīveru pagasta teritorijas plānojuma 2006.-2018.gadam monitoringa ziņojums

Monitoringa ziņojuma izstrādātājs – Inese Pivare, SIA „Vides eksperti” konsultācijas un Skrīveru novada pašvaldība,

Kontaktinformācija: Inese Pivare, e-pasts: inese.pivare@gamail.com, Tālrunis: +371 29422056,

SIA „Vides eksperti”, Ganību dambis 24D-317A, Rīga, LV-1005, Tālrunis: +371 27507017, e-pasts: birojs@videseksperti.lv.

Informācija par teritoriālo reformu:

Skrīveru pagasts 2009.gadā tika izveidots kā Skrīveru novads. Novadā izveidoti pieci ciemi: Skrīveri, Zemkopības institūts, Klidziņa, Līči un Ziedugravas.

Vides (dabas) faktori:

Gaiss

Plānošanas dokumenta/ SIVN uzdevumi, plānotais stāvoklis/ normatīvos aktos noteikts:

- Gaisa piesārņojums palielinās līdz ar saimnieciskās aktivitātes pieaugumu. (Vides pārskats (VP) 6.3.nod.)
- Autoceļa A6 Rīga - Koknese rekonstrukcija un paplašināšana ietekmēs Skrīveru novada transporta tīklu un infrastruktūras attīstību, samazinot vietējo ceļu pieslēgumu skaitu (VP, 6.3.nod.).
- Autoceļu infrastruktūras attīstība var palielināt satiksmes plūsmas intensitāti, līdz ar to arī gaisa piesārņojumu (VP, 6.3.nod.).
- Skrīveru apvedceļa izbūve būtiski uzlabotu satiksmes drošību Skrīveru ciemā, atslogojot centru no smagā kravas transporta. Netiešā veida mazinās gaisa piesārņojumu centrā (VP, 6.3.nod.).

Rezultāti, situācijas raksturojums

Kopējais reģistrēto subjektu skaits uzņēmumu reģistrā norāda, ka jaunu uzņēmumu skaits novadā nav palielinājies. [1] Pamatā attīstība balstīta uz jau esošajiem uzņēmumiem un nav novērojams saimniecisko aktivitāšu pieaugums.

Tika būtiski uzlabota satiksmes drošība uz autoceļa A6 Rīgas –Koknese izbūvētajā posmā. Darbi objektā risinājās un veiksmīgi noslēdzās 2006.gada decembrī. [2] Skrīveru apvedceļš nav izbūvēts.

Ir veikta autoceļa P80 Tīnūži-Koknese rekonstrukcija. Rekonstruētais autoceļš atslogo autoceļu A6, novadot daļu no transporta plūsmas. Autotransporta intensitātes samazinājums uz A6 šobrīd nav precīzi nosakāms, jo autoceļa P80 rekonstrukcija noslēdzās tikai 2013.gada novembrī. Autoceļa izmantošana nedaudz varētu ietekmēt satiksmes intensitātes vidējās vērtības 2013.gadā. Dati par 2014. gadu nav publiski pieejami.

Komentāri:

Trūkst konkrētu datu par autotransporta radīto piesārņojumu novadā. Skrīveros ir izveidota tikai nokrišņu kvalitātes monitoringa novērojumu stacijas. Stacijā neveic gaisa kvalitātes monitoringu.

Vadoties pēc VAS „Latvijas valsts ceļi” apkopotās informācijas par satiksmes intensitātes izmaiņām uz autoceļa A6, var novērot, ka vidējā diennakts satiksmes intensitāte 2013.gadā, salīdzinot ar 2006.gadu, ir samazinājusies (sk. 1.tab.). [3]

1.tabula

Vidējā diennakts satiksmes intensitātes salīdzinājums Skrīveru novada apkārtnē [3]

Ceļa nr	Posms	No km	Līdz km	2006	2013
A 6	Lielvārde - P32	51.781	77.851	7374	6408
	P32 - P87	77.851	87.067	7600	7437
P32 (Augšlīgatne – Skrīveri)	P80 – Skrīveri	47.600	70.000	506	605
	Skrīveri – A6	70.000	74.740	458	-*

*Satiksmes intensitātes dati par 2013.gadu nav pieejami.

Ūdens

Plānošanas dokumenta/ SIVN uzdevumi, plānotais stāvoklis/ normatīvos aktos noteikts:

- Ūdens piesārņojums palielinās līdz ar saimnieciskās aktivitātes pieaugumu. (VP 6.3.nod.)
- Tiek nodrošināta publiska pieejamība ūdeņiem, norādītas trīs peldvietas (VP 6.2.nod.)
- Notekūdeņu apjoma palielināšanās – pieaugs notekūdeņu radītā slodze uz vidi (VP 6.3.nod.)
- Skrīveros un Zemkopības institūtā ir jānodrošina visu māsaimniecību pieslēgums centralizētajai kanalizācijas sistēmai, bet pārējās apdzīvotās vietās jāizbūvē lokālās attīrīšanas iekārtas. (VP 6.3.nod.)

Rezultāti, situācijas raksturojums:

Kopējais reģistrēto subjektu skaits uzņēmumu reģistrā norāda, ka jaunu uzņēmumu skaits novadā nav palielinājies. [1] Pamatā attīstība balstīta uz jau esošajiem uzņēmumiem un nav novērojams saimniecisko aktivitāšu pieaugums.

Teritorijas plānojumā plānotās peldvietas nav izveidotas.

Iedzīvotāju skaits ir samazinājies par ~8% (sk.2.tab.), kā arī saimnieciskās darbības nav palielinājušās, līdz ar to notekūdeņu radītā slodze uz vidi nav palielinājusies. [5]

2.tabula

Iedzīvotāju sakaita salīdzinājums [5; 6]

Gads	2006	2013
Iedzīvotāju skaits	4172	3844

2011.gadā tika pabeigts projekts „Skrīveru pagasta ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība”. Realizējot projektu, tika ierīkotas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas Daugavas ielā 150 un Zemkopības institūta ciemā un izbūvēti ūdensvadu un kanalizācijas tīkli Skrīveru novada Dzelzceļnieku, Sporta, Sila un J. Purapuķes ielā, radot daļai novada iedzīvotāju iespēju izmantot

no jauna izbūvētās komunikācijas. Centralizēto ūdens apgādes sistēmu izmanto 1196 iedzīvotāji, kas sastāda 37% no iedzīvotāju skaita novadā. [4]

Īstenots projekts „Saules enerģijas siltajam ūdenim Skrīveru novadā”, kura ietvaros trijos Skrīveru novada pašvaldības objektos – sociālās aprūpes centrā "Ziedugravas", pirmsskolas izglītības iestādē "Sprīdītis" un "Saulēni" siltā ūdens iegūšanai izmantos saules enerģiju. Saules enerģijas izmantošana veicina alternatīvu resursu izmantošanu un līdzekļu ekonomiju.

Komentāri:

Skrīveru novada mājas lapā [4] sniegtā informācija norāda, ka: „Diemžēl iedzīvotāji ir kūtri un nesteidzas pievienoties izveidotajiem tīkliem.” Iedzīvotāju nelielā aktivitāte ir vairāk saistīta ar finansiāliem apsvērumiem, nevis pasivitāti – pieslēgums izveidotajiem tīkliem prasa ieguldīt papildus finanšu līdzekļus. No ūdenssaimniecības projekta īstenošanas rezultātā izveidotajām 181 jaunajām pieslēgumu vietām centralizētajam ūdensvadam uz 2013.gada beigām ir pieslēgušies 36; no 150 jaunajām pieslēgumu vietām centralizētajam notekūdeņu tīklam pieslēgumu skaits ir 36 [5]. Līdz ar to tiek radīts patstāvīgs augsnes un gruntsūdeņu fekālais un bakterioloģiskā piesārņojums. [4]

Zeme

Plānošanas dokumenta/SIVN uzdevumi, plānotais stāvoklis/normatīvos aktos noteikts:

- Lauksaimniecība: Pagasta teritorijā dominēs lauksaimniecības un tās uzņēmējdarbības attīstība. (VP 6.2.)
- Augsnes kvalitāte:
 1. Sadržīves un rūpniecības atkritumu daudzuma palielināšanās var radīt negatīvus vides efektus. Pagastā darbojas apsargājama atkritumu izgāztuve „Ramziņas”. (VP, 8.2.nod.)
 2. Nodrošināt centralizētas sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pakalpojumu pieejamību visiem iedzīvotājiem. (VP 8.2.nod.)
- Mežsaimniecība: Teritorijas plānojumā tiek saglabātas esošās mežu platības. (VP 8.2.nod.)

Rezultāti, situācijas raksturojums:

2006.gadā uzņēmumu reģistrā ir reģistrētas 59 zemnieku saimniecības, bet 2014.gadā - 82 Zemnieku saimniecības. [1; 6] Salīdzinot ar 2006.gadu, palielinājies.

2013.gadā pēc zemes fonda sadalījuma pēc zemes izmantošanas mērķa lauksaimniecības zemes aizņēma 5912.7 ha, no kuriem 3 010 ha ir lauksaimniecībā izmantojamā zeme. [5; 7] Novērojama ir tendence lauksaimniecībā izmantojamā zemes platībai samazināties. Zemes izmantojuma sadalījumu un salīdzinājumu skatīt 3.tabulā.

3.tabula
Galvenais sadalījums lauksaimniecībā izmantojamai zemei [7]

Gads	2001	2013
Lauksaimniecībā izmantojamā zeme, ha	3876	3010
Aramzeme, ha	2929	2508
Sējumi, ha	2310	2420
Pļavas un ganības, ha	770	442

Radītais sadzīves atkritumu daudzums no organizācijām, kuras iesniegušas Valsts statistikas pārskatus 'Nr.3-Atkritumi' salīdzinot 2013. ar 2006.gadu nav būtiski mainījies ~255 t/gadā, līdz ar to netiek radīti papildus negatīva ietekme uz vidi. [8]

Īstenots projekts „Normatīvo aktu prasībām neatbilstošās Skrīveru novada Skrīveru pagasta izgāztuves „Ramziņas” Nr.32828/2868/PP V rekultivācija” (2011.-2012.gads). [5]

Novadā radītie atkritumi tiek nogādāti apglabāšanai poligonā „Dziļā vāda”, kas atrodas Krustpils novadā.

Sākot ar 2012.gada maiju sadzīves atkritumu apsaimniekotājs Skrīveru novadā ir SIA „ĶILUPE”. Šobrīd Skrīveru novadā ir 8 sadzīves atkritumu dalītās vākšanas punkti. [4]

Pēc zemes fonda sadalījums pēc zemes lietošanas mērķa 2014.gadā mežsaimniecība aizņem 3946.8 ha. Salīdzinot ar 2008.gadu tas nedaudz samazinājies - 260 ha (~ 6%). [5]

Komentāri:

Intensīvā lauksaimniecība ar ķīmijas pielietošanu un nepietiekams skaits ekoloģisko saimniecību var turpmāk ietekmēt bioloģisko daudzveidību tuvējā apkārtnē un atstāt ilgtermiņa ietekmi uz vidi. [9]

Novērsta izgāztuves negatīvā ietekme uz vidi. Atkritumu transportēšana uz tuvāko poligonu sadārdzina atkritumu apsaimniekošanas maksu.

Daba

Plānošanas dokumenta/SIVN uzdevumi, plānotais stāvoklis/normatīvos aktos noteikts:

- Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas: Skrīveru pagasta teritorijas plānojums paredz nosacījumu, ka, plānojot būvniecību vai kādu citu saimniecisku darbību dabas parka „Daugavas ieleja” teritorijā, obligāti izstrādājams detālais plānojums. (VP, 6.1.nod.) Tūrisma pieauguma gadījumā aizsargājamo teritoriju administrācijām (ja tādas nav, tad pašvaldībai) nepieciešams regulēt īpaši aizsargājamo teritoriju apmeklējumu, kā arī gādāt par atbilstošas infrastruktūras (apmeklētāju takas un ceļiņi, nožogojumi, atpūtas vietas) uzturēšanu vides saglabāšanai. (VP 6.3. nod.)
- Sugas un biotopi: Saglabāt un veicināt vietējo savvaļas sugu daudzveidību, izglītojot skolēnus un pagasta iedzīvotājus. (VP 8.2. nod.)
- Ainavas aizsardzība: Teritorijas plānojuma zonējums nepieļauj apmežot un apbūvēt ainaviski vērtīgās teritorijas. (VP 8.2. nod.)

Rezultāti, situācijas raksturojums:

Skrīveru novadā nav izstrādāti un apstiprināti detālplānojumi. Detālplānojuma „Dimanti” izstrāde tika uzsākta, bet līdz galam netika apstiprināts. „Dimanti” neatrodas dabas parka teritorijā, atrodas aiz Skrīveru ciema.

2012.gadā ekspluatācijā tika nodots objekts "Atpūtas infrastruktūras ierīkošana un pilnveidošana *Natura 2000* Daugavas ielejas dabas parkā". [5]

Pašvaldība ir atbildīga par Skrīveru novada tūrisma pakalpojumiem. Kā viena no Skrīveru novada vājjām pusēm tiek norādīts - taku nesakārtotā infrastruktūra. [9]

Andreja Upīša Skrīveru vidusskolā kā viena no ir interešu izglītības programmām ir Vides interešu izglītība, kuras ietvaros tiek veikti Vides izglītības un zinātniski pētnieciskie darbi. [5]

Projekta "Latvijas iedzīvotāji kopā nākotnes mežam" ietvaros pie A.Upīša Skrīveru vidusskolas ir izveidota „Zaļā klase”. „Zaļā klase” ir iekārtota ārtelpa skolniekiem - mācību stundām svaigā gaisā. [10]

Kopumā iedzīvotāju vides izglītība tiek vērtēta, kā „vāja”. [9]

Nav novērojama pēc zemes lietošanas mērķa mežsaimniecības aizņemto zemes plātību palielināšanās. 2014.gadā mežsaimniecība aizņem 3946.8 ha, salīdzinot ar 2008.gadu tas nedaudz samazinājies - 260 ha (~ 6%). [5] Pēdējo gadu laikā ekspluatācijā nodotās būves neliecina par aktīvu jaunas apbūves tendenci. Nav novērojams izsniegto būvatļauju skaita palielināšanās. [11]

Komentāri:

No kopējās dabas parka „Daugavas ieleja” platības 19% (ir iekļauta arī Daugavas upes aizņemtā platība) atrodas Skrīveru novadā. Ir izstrādāts jauns dabas aizsardzības plāns dabas parkam (2014.-2026.gadam), kas tika saskaņots ar Skrīveru novada pašvaldību. Dabas aizsardzības plāna ietvaros ir sniegti rekomendējoši risinājumi, kurus būtu vēlams ieviest teritorijas plānojuma grozījumos. Kā piemēram, vēlams būtu izstrādāt atsevišķu ilgtspējīgās attīstības plānu Skrīveru Zemkopības Institūta ciema teritorijai, kā pamatu ciema teritorijas telpiskās struktūras sakārtošanai, dabas un kultūras vērtību aizsardzībai, ciema ainavas veidošanai un ilgtspējīgas attīstības plānošanai. [12]

Dabas aizsardzības plānā ir arī izteikti konkrēti priekšlikumi turpmākai tūrisma attīstībai dabas parkā. [12]

Veicot jaunus informatīvus pasākumus un izglītojot jauno paaudzi, situācija vides izglītības jomā varētu mainīties uz pozitīvo pusi.

Klimats

Rezultāti, situācijas raksturojums:

Īstenots projekts „Saules enerģija siltajam ūdenim Skrīveru novadā”, kura ietvaros trijos Skrīveru novada pašvaldības objektos – sociālās aprūpes centrā "Ziedugravas", pirmsskolas izglītības iestādē "Sprīdītis" un "Saulēni" siltā ūdens iegūšanai izmantos saules enerģiju. [5]

Īstenots „Kompleksi risinājumi siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanai pirmsskolas izglītības iestādē „Sprīdītis”, Sprīdiša ielā 1, Skrīveros, Skrīveru novadā”. Projektu realizējot, tika veikta ēkas jumta nomaiņa un siltināšana, ventilācijas un apkures sistēmas renovācija, fasādes siltināšana, apgaismojuma sistēmas rekonstrukcija, katlu mājas remonts un aprīkošana. [5]

Komentāri:

Saules enerģijas izmantošana un energoefektivitātes pasākumu īstenošana veicina alternatīvu resursu izmantošanu un līdzekļu ekonomiju.

Sociālie faktori

Plānošanas dokumenta/ SIVN uzdevumi, plānotais stāvoklis/ normatīvos aktos noteikts:

- Iedzīvotāji: Skrīveru pagastā dzīvo 4172 iedzīvotāji (VP 1.nod.). Skrīveru ciemā pēc visu ieplānoto teritoriju apbūvēšanas iedzīvotāju skaits pieaugtu par 1000 līdz 1500 iedzīvotājiem. (VP 6.3. nod.)

- Veselība/drošība: Pagasta teritorijā dominēs rekreācijas infrastruktūras attīstība. (VP 6.2.nod.)

Rezultāti, situācijas raksturojums:

2014.gada 1.janvārī dzīvesvietu Skrīveru novadā bija deklarējuši 3844 iedzīvotā (sk.2.tab.). [5] Skrīveru novada iedzīvotāju skaitam, līdzīgi vispārējai tendencei Latvijā, ir raksturīgi pakāpeniski samazināties. Dzimstība ir zema, negatīvs ir dabiskā pieauguma rādītājs, kā arī migrācijas saldo. [9]

Īstenotie projekti un labiekārtošanas darbi [5]:

- Projekts „EJAM DROŠI!”, izbūvējot apvienoto gājēju un veloceļa gar Jāņa Purapuķes ielu Skrīveros. Gājēju ietves izbūve gar Daugavas ielu Skrīveros.
- Skrīveru parka labiekārtošanas darbi – parka pamata līmeņa pacelšana, līdzināšana, zālāja atjaunošana.
- Īstenots projekts „Kultūras centra parka labiekārtošana”.
- Daugavas ielā 143A bērnu laukuma un aktīvās atpūtas laukuma labiekārtošanas darbi, īstenojot projektu „Koka vingrojamo elementu iegāde un uzstādīšana Kultūras centra parkā un atpūtas laukumā Daugavas ielā 143A”.
- Projekts „Jauna dienas aprūpes centra izveide Skrīveru novadā”, kā rezultātā tika izveidots jauns dienas aprūpes centrs aprūpes centrā „Ziedugravas” (2012.gads).
- Projekti „Alternatīvu sociālās aprūpes pakalpojumu attīstība Skrīveru novadā” (2011.-2014.gads) un „Alternatīvu sociālās aprūpes pakalpojumu ieviešana Skrīveru sociālās aprūpes centrā „Ziedugravas”” (2012.-2014.gads).
- Projekta ietvaros "Sanākam, sadziedam, sadancojam" vidējās paaudzes deju kolektīvam "Dzēse" un jauktajam korim "Dīvajā" tika darināti jauni tērpi.
- Darbs tiek turpināts pie divu jaunu publisko interneta piekļuves punktu izveidošanas, no Valsts programmas "Publisko interneta pieejas punktu attīstība" ar ERAF finansējumu.
- Pirmsskolas izglītības iestādē „Saulēni” noritēja divu gadu darbs *Comenius* partnerības projektā „The Language of the Painting” („Glezniecības valoda”), kur, pildot projekta uzdevumus, tika popularizēta iestāde, novads, valsts 11 pasaules valstīs.

Komentāri:

Attīstot novada infrastruktūru un labiekārtojot zaļās zonas urbānajās zonās, tiek paplašināta rekreācijas iespējas iedzīvotājiem. Īstenoti projekti, kas veicina iedzīvotāju labklājību un līdzdalību gan vietējā mēroga pasākumos, gan starptautiskos pasākumos

Ekonomiskie faktori

Tautsaimniecības nozares un to attīstība

Plānošanas dokumenta/ SIVN uzdevumi, plānotais stāvoklis/ normatīvos aktos noteikts:

- Pagasta teritorijā dominēs lauksaimniecības un tās uzņēmējdarbības attīstība. (VP, 6.2. nod.)
- Uzņēmējdarbības aktivizēšanās un pilnveidošanās palielina slodzi uz vidi gadījumos, kad tā ir par iemeslu palielinātam notekūdeņu, atkritumu vai apmeklējumu (piemēram, tūristi) apjomam, it īpaši neskartās dabas teritorijās. (VP, 6.2. nod.)

Rezultāti, situācijas raksturojums:

Pēdējo gadu laikā aizņemtā teritorijas platība, kuras lietošanas mērķis ir lauksaimniecība ir nemainīga – apmēram 56% no kopējās novada teritorijas. [5] 2013.gadā bija 774 zemes īpašumi, kur galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība. [5] Ar lauksaimniecību saistīti uzņēmumi nav starp uzņēmumiem ar lielāko apgrozījuma pieaugumu Skrīveru novadā 2013.gadā. [1]

LEADER projekta Nr. 12-04-LL20-L413101-000010 „Ielu tirdzniecības vietas izbūve Skrīveru novadā”, Projekta ietvaros pēc tehniskā projekta tika uzbūvēts tirgus laukums un uzstādīti seši tirdzniecības galdi ar nojumēm un soliem, veicinot atbilstošu vidi tirdzniecības attīstīšanu. [4]

Subjektu reģistrācija uzņēmumu reģistrā 2014.gads (šobrīd) [1]:

- Komercreģistrs: Individuālais komersants – 20; Sabiedrība ar ierobežotu atbildību – 114;
- Uzņēmumu reģistrs: individuālais uzņēmums – 26; Zemnieku saimniecības – 82

Kopējais reģistrēto subjektu skaits uzņēmumu reģistrā norāda, ka jaunu uzņēmumu skaits novadā nav palielinājies. [1] Pamatā attīstība balstīta uz jau esošajiem uzņēmumiem un netiek palielināta slodze uz vidi.

Radītais sadzīves atkritumu daudzums no organizācijām, kas iesnieguši Valsts statistikas pārskatus 'Nr.3-Atkritumi' salīdzinot 2013. ar 2006.gadu nav būtiski mainījies ~255 t/gadā, līdz ar to netiek radīti papildus negatīva ietekme uz vidi. [8]

Infrastruktūra

Plānošanas dokumenta/ SIVN uzdevumi, plānotais stāvoklis/ normatīvos aktos noteikts:

- Tiešā veidā ietekmi uz vidi radīs jauna infrastruktūra – ceļi, inženierkomunikācijas. (VP, 6.3.nod.)

Rezultāti, situācijas raksturojums:

Skrīveru novada ceļu un ielu kopgarumi un sadalījums grunts-grunts un asfaltbetona segumā ir apkopots 4.tabulā.

4.tabula
Skrīveru pašvaldības ceļu un ielu kopgaruma salīdzinājums [5]

Gads	2009.	2013.
Ceļu kopgarums, km	68.226	68.226
Grunts-grunts segums	68.226	68.026
Asfaltbetona segums	-	0.200
Ielu kopgarums, km	24.759	25.249
Grunts-grunts segums	16.067	16.557
Asfaltbetona segums	8.692	8.692

Katru gadu notiek ceļu/ielu labiekārtošanas darbi – grants seguma remonts, gājēju ietvju bruģošana, ielu apgaismojuma ierīkošana un sistēmas remonts.

Īstenoti projekti „Dīvajas ielas posma rekonstrukcija starp Daugavas ielu un Piekrastes ielu un Ziedu ielas jaunbūve Skrīveros un „Ceļa "Lielkažoki "- "Stūrīši" posma rekonstrukcija Skrīveru novadā”.

Īstenots projekts „Gaismas objektu nomaiņa Skrīveros” , kura rezultātā tika nomainīti esošie DRL gaismekļi Kalna, Daugavas, A.Piegāza, Dīvajas un Piekrastes ielu posmos pret LED gaismekļiem. Ir veikta rekonstrukcija ielu apgaismojumam Kalna, Dīvajas, Piekrastes, Ošu, Daugavas, Piegāza un Ozolu ielu posmos, kā arī apgaismojuma ierīkošana– Lielkažoku ielā.

A/S „LATVENERGO” veicis elektropārvades līniju rekonstrukciju Kalna, Dīvajas un Daugavas ielu rajonā (2010.gads). Rekonstrukcijas laikā iespējams radīta īslaicīga ietekme uz vidi, kas neatstāj ilgtermiņa ietekmi.

Komentāri:

Salīdzinot 2009. un 2013.gada ceļu un ielu segumus, ir palielinājies Skrīveru novada pašvaldības ceļu asfaltbetona seguma īpatsvars un ielu kopgarums ar grants – grunts segumu. Ņemot vērā, ka jaunu ceļu izbūve nav veikta lielos apmēros, būtiska ietekme uz vidi nav novērojama. Asfaltbetona īpatsvara palielināšana Skrīveru novada pašvaldībā pozitīvi ietekmē putekļu koncentrācijas samazināšanu.

AS „Sadales tīkls” Skrīveru novadā 2014.gadā plāno izbūvēt jaunu vidējā sprieguma 20 kV gaisvadu elektrolīnijas posmu 0,1 km garumā, kā arī vienu jaunu transformatoru apakšstaciju. Novada zemsprieguma elektrotīklā paredzēts izbūvēt kabeļu līniju 1,3 km garumā, tādējādi ievērojami uzlabojot sprieguma kvalitāti Skrīveru iedzīvotājiem Zaļās zemes un Daugavas ielā un apdzīvotā vietā „Klidziņa” – Rīgas ielā. [4]

Tūrisma infrastruktūra

Plānošanas dokumenta/ SIVN uzdevumi, plānotais stāvoklis/ normatīvos aktos noteikts:

- Pagasta teritorijā dominēs tūrisma infrastruktūras attīstība. (VP, 6.2. nod.)

Rezultāti, situācijas raksturojums:

Realizēts biedrības „Daugavas Savienība” projekts „Atpūtas un tūrisma vietas „Satekas” teritorijas labiekārtošana”. Sakoptas un labiekārtotas tūrisma takas pie Apaļā ezera.

Skrīveru novads sadarbībā ar Kultūras fondu izdevis bukletu „Skrīveru ainavu takas”, kur apkopota informācija par 22 apskates objektiem un 24 tūrisma taku maršrutiem, no kuriem 6 ir kājāmgājējiem, 4 – tūristiem ar sabiedrisko transportu un 11 tūristiem, kuri ceļo ar autobusu. [9]

2012.gadā ekspluatācijā tika nodots objekts "Atpūtas infrastruktūras ierīkošana un pilnveidošana *Natura 2000* Daugavas ielejas dabas parkā".

Komentāri:

Šobrīd piedāvāto pakalpojumu kvalitāte (viesnīcām, viesu mājām, kempingiem, ēdināšanas iestādēm un citiem servisa objektiem) ir ļoti zemā līmenī un nespētu nodrošināt pakalpojumus, ja būtu tūristu pieplūdums. [9]

Teritorijas plānojuma vai attīstības plānošanas dokumenta rezultatīvie rādītāji

Plānošanas dokumenta/ SIVN uzdevumi, plānotais stāvoklis/ normatīvos aktos noteikts:

- Apbūves teritorijas: Teritorijas plānojums nosaka, ka apbūve tiek koncentrēta jau esošo ciemu robežās – Skrīveri un Zemkopības institūts - tur koncentrējot gan dzīvojamo apbūvi, gan pakalpojumu, gan ražošanu (VP, 6.2.,6.3. nod.). Veidot jaunas darījumu iestāžu un jauktas daudzveidīgas izmantošanas teritorijas, kā arī veidojot jaunas rekreācijas teritorijas.
- Ražošanas teritorijas: Saglabāt un attīstīt esošās ražošanas teritorijas. (V6.2.).
- Lauksaimniecības teritorijas: Tiek saglabātas dažādas lauksaimniecības teritorijas. Meža teritorijas: Teritorijas plānojumā paredzēts saglabāt mežu (VP, 6.2. nod.)
- Aizsargjoslas: Aizsargjoslu ievērošana (VP, 7.2. nod.)

Rezultāti, situācijas raksturojums:

Lielāko daļa ekspluatācijā nodotās jaunbūves ir jau esošo ciemu robežās. Pamatā jaunbūves ir ģimenes mājas. [11]

2013.gadā ekspluatācijā tika nodota Biogāzes ražotne ar koogenerācijas staciju (1,0 MW) "Veibēni 1", Skrīveros, kā arī sociālās aprūpes centra "Ziedugravas" teritorijā atklāts jauns sociālais dienas aprūpes centrs, kas nodots ekspluatācijā 2012.gadā. [11]

5.tabula

Zemes fonda sadalījuma izmaiņas pēc zemes izmantošanas mērķa [5]

Saimnieciskā darbība	2013.	Palielinājies/samazinājies
Lauksaimniecība	5912.7	↓ par 1.5 %
Mežsaimniecība, ha	3946.8	↓ par 6%
Ražošanas teritorija, ha	35	↑ par 6%
Dabas pamatne un rekreācija, ha	6.4	↑ par 1.6 %

Kā novērojams (sk.5.tab.) pēc zemes fonda sadalījuma palielinājušās ir ražošanas teritorijas un arī nedaudz dabas pamatne un rekreācijas teritorija. Lauksaimniecības un mežsaimniecības teritorijas ir samazinājušās. Galveno sadalījumu lauksaimniecībā izmantojamai zemei skatīt 3.tabulu.

Aizsargjoslu likumdošana tiek ievērota.

Komentāri:

Vēlams būtu izstrādāt atsevišķu ilgtspējīgās attīstības plānu Skrīveru Zemkopības Institūta ciema teritorijai, kā pamatu ciema teritorijas telpiskās struktūras sakārtošanai, dabas un kultūras vērtību aizsardzībai, ciema ainavas veidošanai un ilgtspējīgas attīstības plānošanai. [12]

Secinājumi (analītisks paplašināts izvērtējums):

Monitoringa pārskata periodā nav konstatētas plānošanas dokumenta būtiskas vai neparedzētas ietekmes uz vidi. Grozījumi, kas būtu nepieciešami plānošanas dokumenta būtu saistīti ar dabas parka „Daugavas ieleja” teritoriju.

Saistībā ar izstrādāto dabas parka „Daugavas ieleja” dabas aizsardzības plānu (2014.-2026.gadam) būtu ieteicams Skrīveru novadu teritorijas plānojumam veikt grozījumus izmantot risinājumus (instrumentus):

- noteikt, ka minimālā no jauna veidojamā zemes gabala platība dabas parka teritorijā ir ne mazāka kā 3 ha lauksaimniecības zemēs un 10 ha meža zemēs, šo nosacījumu attiecinot arī uz gadījumiem, ja no īpašuma tiek atdalīta zemes vienība ar dzīvojamām un saimniecības ēkām, pagalmu un zemi, kas nepieciešama saimniecības uzturēšanai;
- paredzēt teritorijas plānojumos lokālplānojumu, detālplānojumu un/vai ainavu plānu izstrādes vietas dabas parka teritorijā, kas atzīmētas izstrādātajā dabas aizsardzības plānā vai arī – kur tiek paredzēta intensīva izmantošana;
- iekļaut teritorijas plānojumos īpašus nosacījumus dabas parkam piegulošo teritoriju attīstībai, lai nodrošinātu risku, ārejo draudu samazināšanu un atbalstu dabas un kultūras mantojuma aizsardzībai;
- izstrādāt un pieņemt īpašus, no pārējās novada teritorijas atšķirīgus, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus, saskaņojot tos ar blakus esošajām pašvaldībām, lai dabas parka teritorijā darbotos vienoti teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi;
- teritorijas indeksēt, ņemot vērā katras teritorijas (ainavu telpas) specifiku – saglabājamās vērtības, noteikt atšķirīgas prasības teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos, piemēram, Aizkraukles novada teritorijas plānojumā dabas parkā noteiktas vietas ar īpašiem noteikumiem – piemēram, vietā ar īpašiem noteikumiem (Brēķu ainava) noteikts, ka grafiskajā daļā apzīmētajā vietā kā atļautā izmantošana ir noteikta publiskā ārtelpa un viensētu apbūve, un šajā vietā apbūve pieļaujama tikai pēc detalizētāka plānošanas dokumenta izstrādes, kurā, ņemot vērā dabas aizsardzības plānā noteikto, nosakāma ēkas atrašanās vieta un tās iespējamā integrēšanās kopējā ainaviskajā struktūrā”;
- Skrīveru novada teritorijas plānojumā ieteicams pārskatīt Skrīveru Zemkopības Institūta ciema robežas, veidojot ciemu kompaktāku, esošās apbūves ietvaros, kā arī tai izstrādāt atsevišķu teritorijas attīstības plānošanas dokumentu (lokālplānojumu, ainavu plānu) kā pamatu ciema teritorijas telpiskās struktūras sakārtošanai, dabas un kultūras vērtību aizsardzībai, ciema ainavas veidošanai un ilgtspējīgas attīstības plānošanai.

Vērtējot Skrīveru novada teritoriju atsevišķi kontekstā ar iespējamo apbūves veidošanu, dabas aizsardzības plāna izstrādātāji izsaka vērtēšanai priekšlikumus katrai dabas aizsardzības plānā noteiktajai ainavu telpai:

- neparedzēt dabas aizsardzības plānā noteiktajā Nogāžu ainavā (īpašā dabas aizsardzība) apbūvi un, atbilstoši 30.04.2013. MK noteikumos Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” noteiktajai funkcionālā zonējuma klasifikācijai, paredzēt to kā indeksētu „Mežu teritoriju (M);
- dabas aizsardzības plānā noteiktajā Ceļmalas ainavā, ņemot vērā, ka tai ir vairāk fona nozīme (ceļa mala), varētu tikt pieļauta daudzfunkcionāla izmantošana (līdzīgi kā Aizkraukles novada

teritorijā indeksētajā „Lauksaimniecības teritorijā (L)” L2, piemēram, Aizkraukles muižas teritorijā;

- dabas aizsardzības plānā noteiktajā Palātu ainavā, ņemot vērā, ka tā ir vizuāli ļoti nozīmīga, varētu tikt pieļauta apbūve tikai pēc detalizētāka plānošanas dokumenta izstrādes, kurā, ņemot vērā dabas aizsardzības plānā noteikto, nosakāma ēkas atrašanās vieta un tās iespējamā integrēšanās kopējā ainaviskajā struktūrā;
- dabas aizsardzības plānā noteiktajā Augsto kalnu ainavā, ņemot vērā ainavas kultūrvēsturisko nozīmi (vienotais dabas un kultūras mantojums, atklāta, atraktīva ainava (arī skatos no Sērenes puses) nebūtu ieteicams paredzēt apbūvi (pašlaik spēkā esošajā teritorijas plānojumā tā atrodas ciema teritorijas robežās);
- dabas aizsardzības plānā noteiktajā Ciema ainavā, kas pēc savas nozīmes ir dzīvesvides ainava, varētu tikt pieļauta ciema funkcionēšanai pieļaujama apbūve.

Kopumā vērtējot attīstību Skrīveru novadā, vairākas no izteiktajām attīstības prognozēm ir vērstas uz pretējo pusi: iedzīvotāju skaits ir samazinājies, saimnieciskās aktivitātes nav būtiski palielinājušas, lauksaimniecības un mežsaimniecības teritorijas ir samazinājušas, nav novērojama ekspluatācijā nodoto jaunbūvju skaita palielināšanās, līdz ar to prognozētā negatīvā ietekme uz vidi nav piepildījies. Pilnīgu datu trūkums traucē novērtēt vides stāvokļa (gaisa kvalitāte, ūdens kvalitāte) izmaiņas plānošanas dokumenta ietekmē.

Būtu nepieciešams rast jaunas iespējas finanšu līdzekļu piesaistei, kas tiktu novirzīti iedzīvotāju atbalstam, lai sekmētu mājsaimniecību skaita palielināšanos, kas pievienojušās izveidotajiem centralizētajam ūdensvadiem un centralizētajiem notekūdeņu tīkliem. Tādā veidā mazinātos augsnes un gruntsūdeņu fekālais un bakterioloģiskais piesārņojums. Kā arī palielināt noslēgto līgumu skaitu ar iedzīvotājiem par centralizēto sadzīves atkritumu apsaimniekošanu. Tas mazinātu nepareizu atkritumu apsaimniekošanu (noglabāšanu, sadedzināšanu) Skrīveru novadā. Nepareiza atkritumu apsaimniekošana var atstāt negatīvu ietekmi uz vidi ilgtermiņā.

Tūrisma infrastruktūras (viesnīcas, viesu mājas, kempingi, ēdināšanas iestādes un citi servisa objekti) attīstība būtu nepieciešama, lai spētu piesaistīt un nodrošināt tūrisma pieaugumu, līdz ar to novada atpazīstamību.

Pozitīvi ir vērtējama līdzekļu piesaiste no fondiem (KPFĪ,ESF, KF, ERAF, ELFLA, KNHM, u.c.) un projektu īstenošana novada labiekārtošanai un attīstībai. Skolēnu izglītošana vides jomā ir nozīmīgs solis turpmākai virzībai uz ilgtspējīgu vides attīstību.

Atsauces

1. Lursoft – uzņēmumu datu bāze // <https://www.lursoft.lv/>
2. SIA „Firma 4L” // <http://www.l4.lv/public/30280.html>
3. Latvijas valsts ceļi // <https://www.lvceli.lv>
4. Skrīveru novada mājas lapa // <https://www.skriveri.lv>
5. Skrīveru novada pašvaldības publiskais pārskats par 2013.gadu; 2012. gadu; 2011. gadu; 2010.gadu; 2009. gadu; 2008. gadu.
6. Skrīveru pagasta teritorijas plānojums 2006.-2018.gadam, Vides pārskats. (2006.gads)
7. Centrālās statistikas pārvaldes datu bāze // <https://www.data.csb.gov.lv/>
8. Atkritumu statistikas apkopojumi // <http://www.meteo.lv>
9. Skrīveru novada attīstības programma 2014.-2020.gadam (2013.gads)
10. Atskaite „Latvijas iedzīvotāji kopā nākotnes mežam”, 2013.gads
11. Koknese apvienotā pašvaldību būvvalde // <http://www.koknese.lv/?s=91>
12. Dabas parka „Daugavas ieleja” dabas aizsardzības plāns, Aizkraukles, Jaunjelgavas un Skrīveru novads, 2014.-2026.gadam, (2014.gads)

Nākamais monitoringa ziņojuma iesniegšanas termiņš: Skrīveru novada teritorijas plānojumam SIVN nav piemērots.

Datums:

Paraksts: